

Noi reguli tranzitorii de origine pentru țările pan-euro-mediteraneene

Convenția Pan-Euro-Mediteraneana (PEM), semnată în 2011, este un acord multilateral care vizează stabilirea unor reguli comune de origine privind schimburile de marfuri între Uniunea Europeană și cele 24 de țări semnatare din zona PEM (AEELS, Turcia, Balcanii de Vest, țările Parteneriatului estic și țările mediteraneene).

Deși procesul de revizuire a Convenției PEM se desfășoară din 2012, până la încheierea negocierilor și adoptarea formală de către toate părțile contractante, majoritatea țărilor au decis să înceapă să aplice **începând cu 1 septembrie 2021**, în mod tranzitoriu și pe baza de protocoale bilaterale, regulile revizuite, menținând în același timp discuții cu restul părților contractante pentru a ajunge la un acord cu privire la procesul de revizuire.

În etapa inițială, regulile se vor aplica între Uniunea Europeană, Elveția, Norvegia, Islanda, Albania, Iordania și Insulele Feroe. Procesul de adoptare a modificărilor la protocoalele bilaterale de origine privind regulile de origine cu ceilalți parteneri (Macedonia de Nord, Serbia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Republica Moldova, Georgia, Ucraina, Palestina, Liban, Turcia și Egipt) este în curs de desfășurare și în diferite etape de progres.

Ce se schimbă?

Obiectivul noilor reguli este de a moderniza regulile actuale de origine cuprinse în acordurile comerciale preferențiale ale UE cu țările din regiunea PEM, făcându-le mai flexibile și mai ușor de utilizat. Regulile tranzitorii nu înlocuiesc regulile Convenției PEM, ci se vor aplica în paralel, până la finalizarea procesului de revizuire a acestora. Astfel, operatorii economici vor putea alege fie să se prevaleze de regulile actuale ale Convenției PEM, fie de regulile tranzitorii. Așadar, este de reținut că noile reguli nu au un caracter obligatoriu, comisia lăsând la latitudinea operatorilor economici dacă le vor aplica sau nu.

Principalele beneficii ale noilor reguli

- Se mărește pragul de toleranță de la 10% la 15%, ceea ce va permite exportatorilor să utilizeze mai multe materiale neoriginare care au poziții tarifare diferite de valoarea produsului final.
- Dovada originii preferențiale se va face prin certificatul de origine EUR.1 sau prin declarația de origine pe factura, în locul sistemului dublu utilizat în prezent de certificate, EUR.1 și EUR.MED. Un aspect important de reținut este că, pentru a distinge produsele care îndeplinesc regulile de origine tranzitorii de produsele care îndeplinesc regulile actuale ale Convenției PEM, dovezile de origine vor trebui să includă expres o mențiune care să indice ce reguli au fost aplicate.
- Se introduce opțiunea de a solicita autorizarea pentru a calcula prețul din fabrică și valoarea materialelor neoriginare ca valoare medie pentru a putea ține seama de fluctuațiile costurilor și ale cursurilor de schimb valutar.

- Se elimina regula actuala a transportului direct care tranziteaza o țara straina și va fi înlocuita cu o regula de „non-manipulare” mai flexibila. Astfel, marfurile nu trebuie sa fie modificate sau transformate în timpul tranzitului.
- Se introduce cumulul total pentru toate produsele, cu excepția produselor textile și a articolelor de îmbracaminte enumerate în capitolele 50-63 din Sistemul armonizat (SA). Cu toate acestea, produsele din capitolele 50-63 ale SA pot beneficia de cumul total bilateral.
- Se introduce opțiunea de a solicita autorizarea segregarii contabile atunci când exportatorul a demonstrat ca pastrarea stocurilor separate are un cost considerabil sau creeaza dificultăți materiale.
- Se introduce posibilitatea de a solicita rambursarea taxelor vamale pentru materialele utilizate la fabricarea oricarui produs, cu excepția materialelor utilizate la fabricarea produselor textile și a articolelor de îmbracaminte, care intra sub incidența capitolelor SA de la 50 la 63.
- Este oferita opțiunea de a conveni asupra aplicarii unui sistem de exportatori înregistrați (REX).

Impactul asupra mediului de afaceri

În cadrul procesului de consultare, unele țari au semnalat faptul ca noile reguli de origine vor crea dificultăți companiilor cu lanțuri de aprovizionare complexe, precum necesitatea de a-și actualiza sistemul IT și faptul ca vor fi nevoiți sa colecteze dovezi de origine emise în conformitate cu ambele seturi de reguli.

Cu toate acestea, consideram ca noile reguli vor avea un impact general pozitiv asupra mediului de afaceri și asupra comerțului internațional, întrucât acestea sunt mai flexibile. Prin urmare, cu mici excepții, un produs care îndeplinește regulile de origine ale actualei Convenții PEM va îndeplini și regulile de origine tranzitorii.